

Dilemma: (Fra græsk) situation hvor man er nødt til at vælge mellem to (ubehagelige) muligheder.

Til læreren:

Dilemmahistorierne har det til fælles, at en eller flere af personerne har et handicap og på den ene eller anden måde skal inkluderes i en gruppe. I hver historie opstår et dilemma, som tager sit udgangspunkt i den/de handicappede personer.

Efterfølgende er der lavet forskellige typer opgaver, som tvinger læseren til at tage stilling, at argumentere eller forsvare synspunkter. Teksterne forudsætter, at der er arbejdet med hæftet "Snik, Snak Handicap". Teksterne er tænkt anvendt fra 6. til 9. klasse.

De vil også kunne anvendes som almindelige noveller i den daglige danskundervisning.

Frederik og Julie

Når eleverne har læst historien, laver de selv en slutning. Her kan indgå mange overvejelser om, hvordan de tror Frederik vil agere, ud fra det, de får at vide i historien. Når eleverne har lavet deres slutning, kan forfatterens slutning deles ud i klassen eller læses højt. Derefter kan det diskuteres, hvilken slutning man bedst kunne lide, hvilken slutning er mest realistisk o.l.

Det er vigtigt at forfatterens slutning ikke opfattes som en facitliste med det rigtige svar. Argumenter og holdninger for ens egen slutning skulle gerne sætte gang i en diskussion.

Frederik og Julie

Af: Martin Vinther Madsen

"Kom nu Mehmet", råber Viktor. Da Mehmet endelig når hen til ham, giver Viktor ham et ordentligt dask i nakken.

"Det går sgu for langsomt det der."

"Ja, ja, kommer nu," Mehmet smiler, laver et fjoget ansigt og pruster voldsomt. Han forsøger at få trækvognen trukket op over en høj kantsten. Tingene på trækvognen gynger. En lille glasvase triller rundt i bunden, og en gammel standerlampe med støvet skærm vælter ud på fortovet.

"Vent på os Frederik," råber Viktor og griner. Han vinker til Frederik.

Frederik er standset foran havelågen til en stor villa. Han smiler og vinker tilbage.

Frederik retter lidt på et lille rundt skilt, han har på trøjen. Det er en rød badge. "Det kræver så lidt, men betyder så meget," står der. Med hvid skrift!

Frederik er meget stolt over det slogan. Det er nemlig ham, som har fundet på det. Det er i det hele taget hans ide med den indsamling.

Klassen skal samle ind til Danmarks Indsamling 2009. I år går pengene til børn i Afrika.

Frederik kigger hen på Viktor og Mehmet. Viktor har taget lampeskærmen på hovedet og marcherer hen mod Frederik. Mehmet kommer lige bagefter med trækvognen.

Alle de ting de får samlet ind i dag, skal de sælge på en auktion på fredag.

De kan sikkert tjene mange penge, det går jo til en god sag.

"Vi prøver her," siger Frederik og peger på villaen. Mehmet og Viktor er endelig kommet hen til ham.

"Javel general," siger Viktor og gør honnør, lampeskærmen glider ned i øjnene på ham.

Mehmet puster og tørrer sveden af panden.

.....

Frederik plejer ellers ikke at rødme. Men da døren til villaen bliver åbnet, kan han mærke sine kinder blusse. Foran ham står den smukkeste pige, han nogensinde har set. Pigen er iført en

elegant sommerhat og et par meget store og mørke solbriller. Hun ligner en filmstjerne!

"Hej", siger hun og smiler til drengene.

"Hej," siger Frederik og nikker genert med hovedet.

Så bliver der meget stille. Ingen siger noget. Pigen smiler og kigger på Mehmet og Viktor.

Mehmet rømmer sig.

"Øh, hej," siger Viktor og nikker. Lampeskærmen dingler rundt på hovedet af ham.

Pigen fniser. Viktor tager hurtigt den støvede skærm af hovedet.

"Hvem er det?" råber en stemme inde fra huset. En dame kommer til syne bag pigen i døren.

"Det må være pigens mor," tænker Frederik.

"Hej med jer", siger damen og kigger på dem.

"Hej," siger Frederik.

"Hvad kan vi gøre for jer?"

Mehmet rømmer sig igen. "Vi samler ind. Til Danmarks Indsamlingen. Penge og gamle ting og sager til en auktion."

"Nå, sådan!" siger damen. "Smut lige ind og hent min pung Julie. Pigen med sommerhatten går ind i huset. Et øjeblik efter er hun tilbage igen. Hun har taget hatten og solbrillerne af.

"Vi har en masse ting, I kan få til jeres auktion." Damen roder i sin pung. "Vi er lige flyttet ind. Og når vi først har fået kigget i alle flyttekasserne, er der sikkert en masse gamle ting, vi alligevel skal smide ud. Hvor skal I holde auktionen?"

"Nede på skolen", siger Viktor. Frederik nikker og smiler til pigen. Han er helt tør i munden.

"Så er det da meget nemmere, at Julie tager tingene med hen til skolen. Hun skal nemlig begynde i skolen i morgen."

"Auktionen er først på fredag" siger Viktor. "Så det kan sagtens gå."

"Jeg har kun fem kroner i min pung", siger damen og rækker en mønt frem. "Dem må I nøjes med lige nu."

"Fem kroner er fint," siger Viktor.

"For fem kroner kan en hel familie i Togo få mad i en uge. Hvis bare alle i Danmark gav fem kroner, tænk så hvor mange mennesker vi kunne hjælpe." Viktor slår ud med armene. "Det er derfor vi siger: Det kræver så lidt, men betyder så meget!" Han peger på den røde badge.

Damen smiler. "Ja, det lyder jo let," siger hun.

"Farvel og tak," siger Viktor og vinker.

"Hej, hej," siger damen og Julie i munden på hinanden.

"Hej," siger Frederik og går med de to andre hen ad havegangen.

Frederik sparker til en sten på fortovet. Hvor er det bare typisk! Her står han foran verdens flotteste pige, og det eneste han får sagt er hej. Oven i købet får han sagt det tre gange, og så lignede han en tomat i hovedet. Det var pinligt!

Viktor og Mehmet skubber af sted med trækvognen.

"Så I lige hende. Hold kæft hvor var hun nice" Viktor gør et par runde fagter med hænderne. Mehmet griner og ruller med øjnene.

"Hun hed Julie," siger Frederik og kigger tilbage på villaen. "Og hun skal starte på vores skole i morgen!"

.....

Næste dag er der stor ståhej i klassen. Alle snakker i munden på hinanden. Der er lamper, nips og vaser, kasser med tøj og gammelt ragelse i hele klassen. Alle har været ude og samle ind til auktionen.

"Kan vi få noget ro," råber Gunnar og stiller sig oppe ved tavlen. Gunnar er deres lærer. Gunnar er god nok. Han syntes med det samme om Frederiks ide med indsamlingen.

Klassen snakker upåvirket videre i munden på hinanden.

Lige pludselig står Julie inde i deres klasse. Langsomt breder stilheden sig rundt mellem bordene.

Frederik sætter sig ned på sin plads. Han dukker sig lidt bag ved et par potteplanter, som står på hans bord. Han kan mærke, hvordan hans hjerte banker af sted. Det er som om, han bliver helt nervøs.

Julie slæber på to papkasser, som hun med lidt besvær får til at balancere på hjørnet af et bord.

"Ting til auktionen," tænker Frederik.

"Ja, det er så Julie," siger Gunnar. "Hun skal starte i vores klasse."

"Hej," siger Julie og smiler lidt nervøst.

"Hej," er der mange der siger tilbage. Frederik giver et lille nik med hovedet. Julie skal starte i deres klasse!!! Han begynder at svede.

"Sikke et par gode kasser," brøler Viktor, og så skraldergriner hele klassen.

Julie rødmer lidt og smiler forlegent.

"Ja tak Viktor," bryder Gunnar ind og kigger strengt over sine briller på Viktor.

"Ja, ja Gunnar. Det er da dem på bordet jeg mener", siger Viktor og griner over hele hovedet. Mehmet knækker helt sammen.

"Luk spaden Viktor," siger Sara H. og går op til Julie for at byde hende ordentligt velkommen.

"Du kan sætte dig nede ved de bagerste borde Julie. Ved siden af Sofie," Gunnar famler lidt ved sine briller og nikker ned mod den ende af klassen, hvor Frederik sidder.

Frederik kigger op bag potteplanterne. Julie skal sidde mellem ham og Sofie!

"Hej igen," siger Julie og vinker forsigtigt med den ene hånd, da hun sætter sig ned ved siden af Frederik.

"Hej," siger Frederik og flytter sig nervøst på stolen.

Han kigger ud af vinduet. Han føler sig helt glad indeni og varm, og han er sikkert helt rød i hovedet.

.....

Det er frikvarter og Frederik sidder helt alene i klassen. Han kigger på en avisside, som hænger på opslagstavlen. "Det kræver så lidt, men betyder så meget," står der som overskrift. Den handler om ham, om sloganet, om auktionen og klassens indsamling. Der er et fint billede af klassen. Frederik står forrest med en kæmpe check på 2856 kr.

"Frederik Søndergaard var initiativtager til den flotte indsamling og ophavsmand til det rammende slogan," står der under billedet.

Frederik smiler stolt. Det havde været en god auktion og en flot indsamling.

"Hej!" lyder det pludselig bag ham. Det er Julie.

Frederik vender sig om. "Hej," siger han.

Julie sender et skævt smil til ham. "Kan du ikke sige andet end hej?"

"Øh," siger Frederik og fumler nervøst med sit ærme.

"Jo, du kan sandelig også sige øh," fniser Julie.

Frederik begynder at svede, men så tager han sig sammen.

"Jeg kan også sige: Må jeg få dit mobilnummer."

Julie giver sig til at grine. "Ja, det kan du sørme også sige." Hun sætter sig på bordet over for Frederik.

"Hvad skal du bruge mit nummer til?" siger hun og kigger ud af vinduet.

"Jah, jeg kunne jo ringe, eller sende en sød sms."

"Og hvad skulle der så stå i den?" spørger Julie.

"Jeg havde jo nok tænkt mig at skrive hej," griner Frederik. Og så griner Julie også. Frederiks hjerte hamrer løs. Julie er bare herresmuk, når hun griner. Verdens smukkeste pige!

"Jeg kunne selvfølgelig også skrive ØH."

Julie griner endnu mere. "Du må godt få mit nummer.," siger hun og kigger Frederik lige i øjnene. "Men så skal du også love at skrive hej til mig hver dag."

"Skal jeg også skrive ØH?" spørger Frederik og tager sin mobil op af lommen.

"Nej," griner Julie. "Bare hej."

"O.k. Så kom da med det nummer."

I det samme ringer klokken, frikvarteret er slut.

Frederik sender hurtigt en sms med teksten hej til Julie. Han kan se, at Julie rødmer lidt, da hun åbner sin telefon. Sofie sender et par sigende øjne til Julie. Julie fniser og putter mobilen ned i sin taske. Gunnar kommer ind i klassen, og timen er i gang.

.....

I det efterfølgende frikvarter står Frederik ude på gangen sammen med Viktor og Mehmet, da han får en sms. Den er fra Julie. Frederik går lidt væk fra de to andre, men Viktor er lynhurtig.

"Fra Julie," brøler han, så alle på gangen kan høre det. "Det er fanden, fuck'ne løgn!"

Frederik dukker sig lidt. Alle på gangen kan høre det.

"Har du scoret Julie?" fortsætter Viktor.

Frederik siger ikke noget. Han skynder sig væk fra Viktor og Mehmet.

Da han er kommet lidt væk, åbner han med rystende hænder sms'en fra Julie.

"Hej ☺ Vil du med hjem og besøge mig i morgen? Jeg giver te!"

Frederiks hænder bliver helt våde af sved, da han læser videre.

"Jeg synes, du er sød Frederik. Vil du være min kæreste?"

Frederik bliver glad over hele kroppen. Lidt længere henne af gangen pifter Viktor, men Frederik ænser ham ikke.

Komme sammen, være kærester for alvor?? Frederik kan slet ikke fatte det. Selvfølgelig vil han det, men hvad skal han svare?

Han trykker besvar på sin telefon og giver sig til at skrive hej.

Lige pludselig går alting meget stærkt. Inde fra klassen lyder der et ordentligt rabalder, som om stole og borde vælter. Et

uhyggeligt skrig skærer gennem luften og får alle på gangen til at stoppe op.

"Hvad sker der?" er der en, som råber.

Så begynder nogle piger at skrig. Frederik løber hen til klassen. Da han når hen til døren, stopper han helt op. Inde i klassen er der vild panik. På gulvet ligger en pige på maven og ryster voldsomt. Sofie står ved siden af og skriger højt. Sara H. råber: "Så gør dog noget, så gør dog noget!"

Et par af drengene står som forstenede og stirrer med skræmte øjne på pigen på gulvet. Alle er som lammede. "Så hjælp hende dog!" kommanderer en stemme bag ham. Det er Mehmet. Han skubber til Frederik, i det han løber ind i klassen. Lynhurtigt er han henne ved pigen på gulvet. Med stort besvær vender han hende om på ryggen. Fredrik får et chok. Det er Julie!

Julies øjne er vidt opspærrede, og man kan kun se det hvide i øjnene. Rundt om munden sidder spyt og savl. Hendes krop rykker voldsomt, og hendes ben hamrer ustandseligt ind i et bord, som står tæt ved hende. Mehmet forsøger at støtte hendes hoved, så det ikke gungrer ned i gulvet hele tiden.

"Hent en lærer," råber han. Frederik hører, hvad Mehmet siger, men han kan ikke flytte sig ud af stedet. Ud af øjenkrogen ænses han, at en eller anden spurter ud af døren. Der er ingen, der siger noget, alles øjne er rettet mod Julie og Mehmet. Julies krop er nu helt forvredet. Hendes ryg står som en flitsbue hen over gulvet. Hendes læber er helt blå, og der kommer nogle uhyggelige raspende lyde fra hende.

Så kommer Gunnar og en anden lærer.

Det er som om tiden står stille, og som om Frederik slet ikke er til stede. Alligevel oplever og ser han alt, hvad der foregår omkring ham.

Nu ligger Julie helt stille, hun kigger rundt, hun ser helt bange ud. Alle stirrer på hende.

Og så! I næste øjeblik står to Falckfolk inde i klassen. De hjælper Julie op på en bære. Hun kan selv rejse sig, men ser helt fortumlet ud. Da Falckmændene kører væk med hende, forsøger hun at smile.

Langsomt finder Frederik sig selv igen.

Der er helt stille i klassen. Ingen siger en lyd. På gulvet hvor Julie lå for et øjeblik siden, ligger nu en lille sø af tis.

Gunnar bryder tavsheden.

"Øh ja," siger han og ser nervøst ud over klassen.

"Julie har epilepsi. Jeg havde aftalt med hende, at hun skulle fortælle det til jer, når hun havde gået i klassen lidt længere.

Det ser voldsomt ud, men det er som regel ikke farligt, hun bliver sig selv igen. Som I kunne se, var hun jo allerede kommet til bevidsthed.”

Frederik går ud på gangen.

”Epilepsi? Julie?,” tankerne kværner rundt.

”Jamen så er hun jo ikke normal! Man kan da ikke være kæreste med en, som ikke er normal! Eller kan man? Hvad kan de nu lave sammen?”

Frederik opdager, at han stadig står med sin mobiltelefon i hånden. Han kigger på displayet. Han nåede kun at skrive hej. Han fik aldrig sendt et svar til Julie. Hvad skal han dog svare nu?

Skriv nu slutningen på historien.

Hvad vælger Frederik at gøre? Hvad svarer han til Julie?

Prøv eventuelt at forestille dig, at du var Frederik – hvad ville du så gøre?

Skal det være en happy ending eller skal historien ende sørgeligt?

Du bestemmer! God fornøjelse.

Slutning (læses først når eleverne selv har skrevet deres slutning):

Frederik sidder hjemme på sit værelse. Han har netop modtaget en sms fra Julie. Der er gået tre dage siden, hun havde et anfald i klassen. Han har ikke talt eller skrevet til hende. Julie har skrevet flere gange, at hun har det godt, at hun er ked af, hvis de blev forskrækkede i klassen, og om han ikke kommer hjem og besøger hende.

Frederik åbner indbakken på sin mobil og læser Julies nye besked.

"Hej" står der i sms'en, det er efterfulgt af et "ØH???"

Tøvende begynder Frederik at svare.

"Hej Julie. Jeg synes du er sød, men har ikke lyst til at være kæreste med dig. Har ikke tid til at besøge dig i dag. Godt, du er frisk igen."

Frederik mærker en klump i halsen, han synker et par gange og trykker så på send.

På sit skrivebord får han øje på den røde badge fra indsamlingen. Den hvide skrift lyser ham i øjnene: "Det kræver så lidt, men betyder så meget."

Frederik åbner en skuffe i skrivebordet, idet han rejser sig op, smider han badgen ned i skuffen. Han lukker hurtigt skuffen og går ud af værelset. Han vil lidt væk fra det hele, så han slukker sin mobil og tager hen til Viktor.